Ч. 113. Львôвъ, Субота 29 вересня (11 жовтня) 1884. Рôчникъ V.

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 4-ôй год. попол. Литер. додатокъ, „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улиця Галицкая.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаются тôлько на попереднє застереженье.

Поодиноке число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одной строчки печатнои.

Рекламаціи неопечатанѝ вôльнѝ ôтъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администраціи часописи „Дѣло“ ул. Галицка, Ч. 44.

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на пôвъ року . . 6 зр. на чверть року . . 3 зр. съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на пôвъ року . зр. 2·50 на чверть року . зр. 1·25

для Россіи: на цѣлый рôкъ . . 12 рубл. на пôвъ року . . 6 рубл. на чверть рок. . . 3 рубл. съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рôкъ . . 16 рубл. на пôвъ року . . 8 рубл. на чверть рок. . . 4 рубл. на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . . 5 рубл. на пôвъ року . . 2 50 кр.

Для Заграницѣ, окрôмъ Россіи: на цѣлый рôкъ . . . . 15 зр. на пôвъ року . . . . 7·50 зр. на чверть року . . . . 3·75 зр. съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рôкъ . 19 зр. на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . . 6 зр

☞ Съ днемъ 1 (13) жовтня починиеся IV-тый кварталъ сегорôчнои предплаты „Дѣла“ и „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“. Усильно просимо П. Т. Предплатникôвъ о поспѣшну высылку предплаты и о вырôвнанье залеглостей.

Бесѣда пос. о. Сѣчиньского

выголошена при дебатѣ надъ буджетомъ шкôлъ народныхъ въ соймѣ д. 4. жовтня 1884.

(Конець.)

О иншôмъ не менше яскравôмъ случаю переконався самъ краєвый инспекторъ, коли приѣхавъ на стацію желѣзницѣ въ Максимôвцѣ и заставъ тамъ якесь индивидуумъ, що билося съ тыми, що розносятъ пакунки. (*Веселôсть.*) Бувъ то учитель. А треба знати, що на того учителя жалувалась громада краєвôй радѣ шкôльной и не могла дôйти до того, щобы єго забрали зъ ôттамъ, ажь тоє доперва єму доѣхало и єго перенесено. Признайте панове, що прецѣ, наколи-бъ окружна рада шкôльна дбала о честь званя учительского, коли-бъ ѣй залежало на тôмъ, щобъ усувати все те, що може дати повôдъ противникамъ школы до агитаціи, то повинна була постаратися въ найкоротшôй дорозѣ єго позбутися, щобы въ повѣтѣ тôмъ не було о нѣмъ и чути. Тымъ часомъ єго вже три роки переносятъ зъ мѣсця на мѣсце коло самого Тернополя. Найперше бувъ рôкъ въ Пронятынѣ и пронятыньскѝ люде мало що не збунтувалися. Знаютъ єго въ цѣлôй околици, а прецѣ перенесли єго зновъ теперь лишь черезъ ставъ пронятыньскій до Бѣлого. Ще закимъ прійшло офиціяльне повѣдомленье, вже громада бѣлецка ходила по мѣстѣ въ Тернополи шукати рады, а стрѣтивши мене просила: „Отче, радьте що, бо намъ даютъ того учителя зъ Пронятына!“ Єсть то велика громада пôдъ самымъ Тернополемъ и бувъ тамъ той самъ учитель, котрый перше бувъ въ Хоростковѣ, а о котрого примусовôмъ спенсіонованю я згадувавъ. Прошу, яке то враженье робитъ на людей, коли прійде на мѣсце чоловѣка гôдного и честного чоловѣкъ, котрый не тôлько не має жаднои чести, але заслугує вповнѣ на усуненье а не на оборону. Ôнъ не учитъ въ середу, бо тогды єсть торгъ въ Тернополи, а ôнъ пожичивъ рѣзникови 1000 зр. и вымовивъ собѣ, що цѣлый той день буде сидѣти въ склепѣ, ковбасы продавати и инкасувати грошѣ. Се знає п. инспекторъ и тернопôльска рада шкôльна окружна. Противъ того самого учителя внесли три громады жалобы за побитье дѣтей и теперь єсть одна въ прокураторіи. Правда, що такѝ и тымъ подôбнѝ люде можутъ бути для покликаныхъ до управы, если они посѣдаютъ лишь трохи горячого темпераменту и абсолютичного успособленя, найдогôднѣйшими, бо такъ якъ за голкою нитка, идутъ за ними пôдвладнѝ. Насъ се обходитъ, тымъ бôльше, що мы сидимо на граници коло кордону.

За кордономъ, кажемо, суть учителѣ негôднѝ, бо тамъ выбираютъ ихъ безъ розваги або и умысне такихъ, котрѝ не мали бъ анѣ доброи славы анѣ пошанованя. А неразъ я собѣ думавъ, що нашѝ Тернопôльскѝ ôтносины маютъ аналогію съ тамтыми, а навѣть съ ôтносинами якого тамъ н. пр. Варшавского округа, — розумѣю съ ôтносинами, въ якихъ зôстає тамошне учительство до свого инспектора. Мушу ту пôднести на попертье правдивый фактъ, що учительство Тернопôльске 7 лѣтъ не має свого репрезентанта въ окружнôй радѣ шк. Першій разъ выбрали учителѣ Поляка Маврикія Швейковского, но не затверджено єго выбору, бо п. инспекторъ не представивъ єго до затвердженя. Потому выбрали Францишка Шафрана, чоловѣка честного, котрый прійшовъ зъ Мазурôвъ, але зъєднавъ собѣ симпатію и поважанье. И того не затвердивъ п. инспекторъ, бо живъ съ нимъ въ личнôй неприязни, а учителямъ сказано, що директоръ и учитель зъ одного закладу не можутъ разомъ засѣдати въ радѣ, бо якъ пôйдутъ оба на раду (разъ въ мѣсяць), то межи годинами 11 а 12-тою потерпитъ наука. А въ Тернопôльщинѣ всѣ знаютъ, що учитель Сьвєхло кôлька лѣтъ передъ тымъ бувъ членомъ окружнои рады, хочь зъ тои самои школы бувъ въ радѣ и директоръ. Выглядає отже, що Шафранъ не умѣвъ зъєднати собѣ ласки и выбору єго не затверджено. Потôмъ выбрали учителя Загайка. Той вправдѣ бувъ затвердженый, але черезъ пôвтора року не дôставъ вôзваня на засѣданя рады и видячи, що єго игноруютъ, мусѣвъ зрезигнувати. Ôттакъ выбрали Александра Барвѣньского, Русина. Знаю я дуже близько того чоловѣка: має ôнъ таке вироблене становище на поли шкôльництва, що кождый безъ рôжницѣ народности и политичныхъ пересвѣдчень єго поважає. И того не затверджено. Теперь выбрано учителя Гецева. Той такожь до сего часу не має затвердженя. Отже учителѣ округа Тернопôльского не маютъ свого репрезентанта въ окружнôй радѣ.

Скажете може панове: щó залежитъ инспекторови на тôмъ, чи въ радѣ єсть учитель, чи нема? Тожь то и сукъ цѣлои справы, що єму залежитъ на тôмъ, бо коли-бъ бувъ такій, котрый знавъ-бы зъ наочного пересвѣдченя поступованье инспектора съ учителями, — то инспекторъ бувъ-бы змушеный се поступованье змѣнити; а такъ нема нѣкого, хто мôгъ-бы и хотѣвъ вытыкати єго поступованье. Длятого ôнъ и не допускає до затвердженя репрезентанта учителѣвъ.

Признаю, що деякѝ учителѣ, здеморализованѝ тымъ пострахомъ, стаются слѣпыми орудіями того инспектора и за тоє буваютъ добре вынагороджуванѝ, якъ той, що ковбаски продававъ и другѝ єму подôбнѝ. Мусятъ они бути вже добре заслуженѝ, коли громады не можутъ ихъ позбутися.

Я вже найчôльнѣйшѝ стрѣлы выстрѣлявъ, а теперь выстрѣлю ще легенькій ладунокъ: єсть се справа учителя протегованого инспекторомъ, — а прошу менѣ вѣрити, ôнъ длятого протегованый, бо зôстає въ не найлѣпшихъ зносинахъ съ громадою и приходствомъ. Видко, суть люде, котрѝ стараются о те и уважаютъ се за „поступъ шкôльництва“, коли єсть незгода мѣжь приходствомъ а школою. Загально звѣстно, що у инспектора Михаловского напевно можутъ числити на помôчь тіи учителѣ, що жіютъ съ священиками въ незгодѣ. Отже той учитель зложивъ мокре сѣно и конюшину мокру на пôдъ школы, що коштувала 7000 зр. Не диво, що людей, якъ лишь довѣдались о тôмъ, огорнувъ великій неспокôй и заразъ першои недѣлѣ удалися до мене (се сталося таки въ моѣмъ селѣ) о пораду. „Учитель — кажутъ — зложивъ мокре сѣно и конюшину на пôдъ школы; хочь-бы оно було и сухе, то школа не мѣсце для складу сѣна.“ Я собѣ пригадавъ, що я тыждень тому въ бесѣдѣ съ начальникомъ громады казавъ єму спонукати людей, щобы малися на бачности, на подахъ не складали пальныхъ матеріялôвъ, бо зъ того въ лѣтѣ при посусѣ можутъ бути великѝ нещастя. Що тутъ робити? Яко предсѣдатель мѣсцевои рады шкôльнои скликавъ я засѣданье и на радѣ одинъ радный сказавъ: „Пане учителю! Громада нарѣкає, будьте ласкавѝ, здоймѣтъ сѣно!“ Учитель не давъ категоричнои ôтповѣди, — поѣхавъ до инспектора порадитись. Мы чекали, хотяй я знавъ напередъ, яку инспекторъ єму дасть раду. И справдѣ, скоро довѣдався, що я бувъ противъ того, сказавъ: „Най лежитъ сѣно на подѣ.“ Я пишу до окружнои рады и отримую ôтповѣдь, що (*читає*) учитель сѣно зложивъ на подѣ школы длятого, що на шопѣ суть дѣры. И мимо того, що комисарь ц. к. староства, заступаючи предсѣдателя рады, приславъ до учителя вôзванье, (котре ось маю въ ôтписѣ), щобы до трехъ днѣвъ сѣно усунувъ, — учитель не послухавъ и сѣно лежитъ доси на школѣ, а инспекторъ се толерує. Таке поступованье учителя и инспектора не послужитъ до залагоды роздражненя, котре степенуєся и я не знаю, до чого оно доведе.

Я сказавъ на початку, що громады, боячись клопотôвъ, противятся закладаню шкôлъ, щобъ тôлько не мати дѣла съ инспекторомъ и окружною радою. Маю тутъ документъ, котрый и п. намѣстникъ читавъ, пересланый громадѣ Токи, о котрôй п. Михаловскій певно думавъ, що до неи мало доходитъ свѣтло оподатковане п. министромъ финансôвъ, а тымъ бôльше, то друге, неоподатковане. Отже написавъ ѣй такъ, що (*читає*), „należy przestrzegać, aby przy wyborach z rady gminnej do rady szkolnej miejscowej połowa członków była łacińskiego a połowa ruskiego obrządku“. И отъ, панове, навѣть уневажнено попередный выбôръ, котрый бувъ переведеный безъ примѣненя тыхъ такъ пожаданыхъ для инспектора засадъ. Я можу доказати актомъ урядовымъ, въ яку колизію впроваджено бѣдну громаду тымъ тенденційнымъ перекрученьемъ уставы. (*Показує актъ*): Громада робитъ компромисъ: одинокого латинника радного выбирає до шкôль-

Краєва выстава

пчôльничо-огороднича и промыслу домашного

въ Тернополи.

Въ послѣдныхъ десяткахъ лѣтъ устроювано пôсля памятнои выставы всесвѣтнои у Вѣдни чи мало выставъ краєвыхъ и мѣсцевыхъ, хочь надавано имъ для бôльшого ефекту значеня выставъ краєвыхъ. Такъ въ 1877 р. ôтбулася перша на бôльшій розмѣръ устроєна выстава краєва у Львовѣ, а въ 1882 р. подôбна выстава въ Перемышли. За примѣромъ тыхъ выставъ пôйшовъ ôтдѣлъ тернопôльскій пчѣльничо-огородничого товариства и устроивъ выставу, зложену въ трехъ ôтдѣлôвъ 1) пасѣчничого, 2) огородничо-садôвничого и 3) промыслу домашного, хочь въ значно-меншôмъ розмѣрѣ ôтъ обохъ попередныхъ.

Вже въ попереднôй дописи въ ч. 109 „Дѣла“ подали мы загальный образъ сеи выставы, а теперь намѣряємо приступити до огляду и оцѣнки поодинокихъ ôтдѣлôвъ, на скôлько се рамы нашои часописи позволяютъ. Та передовсѣмъ годится зазначити цѣль и головне призначенье такихъ выставъ, а ôттакъ зможемо выказати, на скôлько тернопôльска выстава тому ôтповѣла.

Выставы теперѣшнѝ маютъ передовсѣмъ выказати выслѣдки економичнѝ, до якихъ дôйшло господарство краєве, а взглядно поодинокихъ сторôнъ краю, не выключаючи однакъ и техничного выконаня выставлюваныхъ выробôвъ. Тому перше всего розходится о те, чи ôтповѣдаютъ потребамъ предметы выставленѝ, а ôттакъ чи своимъ выконаньемъ техничнымъ зможутъ выдержати конкуренцію съ продукцією позакраєвою. Для того въ поглядахъ нашихъ будемо застановлятись надъ тымъ, чи поодинокѝ ôтдѣлы були образомъ дѣйстного стану господарства краєвого, взглядно Тернопôльщины; въ котрыхъ галузяхъ продукціи слѣдный бувъ поступъ або упадокъ, и якѝ дальшѝ зъ того можна вѣщувати успѣхи; въ якихъ галузяхъ можна-бы пôдмогою и заохотою вплынути на бôльшѝ успѣхи продукціи; а наконець, чи саме устроєнье выставы було ôтповѣдне зазначенôй высше цѣли.

Звернѣмся теперь до поодинокихъ ôтдѣлôвъ.

I. Ôтдѣлъ пасѣчничій на выставѣ тернопôльскôй.

Зъ огляду пасѣчничого ôтдѣлу тернопôльскои выставы, годѣ собѣ выробити образъ, якъ выглядає тая галузь господарска въ краю а спеціяльно въ Тернопôльщинѣ, бо за мало було выставленыхъ пнѣвъ пасѣки и улѣвъ, а й справоздань о пасѣкахъ не було. Я бачивъ лишь 2 справозданя. Именно були дуже подрôбнѝ записки о пасѣцѣ п. Антонія Янеліого, учителя зъ Краснои коло Надвôрнои, а друге загальне поясненье о пасѣцѣ о. Николая Михалевича зъ Чернелева руского.

Найбôльше улѣвъ було на выставѣ съ выгадами всѣлякими. Забули мабуть тѝ выставцѣ, що кождый предметъ повиненъ мати свою характеристичну цѣху, котра має у всѣмъ перебивати. Якъ що называєся улѣмъ, нехайже й буде дѣйстно улѣмъ, а не хатою съ ôконцями и коминомъ або вежою. Ще до того крашенѝ були досыть дикимъ густомъ, н. пр. сине съ червонымъ.

Зô всѣхъ улѣвъ мушу пôднести 1) улій соломяный выробу п. Варт. Наварецкого, учителя зъ Козлова. Вырôбъ улія и самъ улій бувъ майже идеально добрый; 2) улій деревляный выробу п. Михайла Затыльного а власнôсть (такъ на улію було написано) п. Иліи Домбровского зъ Панасôвки коло Залозець. Якъ першій соломяный, такъ той деревляный бувъ прехорошои роботы и доброты, при тôмъ покостованый, зъ добôрного матеріялу и дуже дешевый (2 зр. 50 кр.). 3) Улій соломяный съ соломянымъ дашкомъ выробу п. Ивана Бѣлого зъ Петрикова, правдивый господарскій улій. 4) Тымъ самымъ ôтзначалися и улѣ деревлянѝ, выставленѝ п. Юліяномъ Корытовскимъ зъ Плотычои, бо були поєдинчо и дешево выробленѝ, безъ выгадôвъ непотрѣбныхъ. Мушу додати, що згаданѝ улѣ були выробленѝ на спосôбъ „славяньскихъ“ або „Гал. товариства пчôльничо-огородничого“. И загаломъ перебивалося у всѣхъ уліяхъ всюды намаганье заводити однаковый розмѣръ рамокъ и вымѣръ улія.

Машинокъ до меду (медовыхъ млынкôвъ) було кôлька. Они, правда, ôтъ бѣды всѣ можутъ сповняти свою повиннôсть, т. є. вытрясати мѣдъ изъ щѣльникôвъ въ часѣ пожитку, але всѣмъ щось хибувало. Були або за дорогѝ, або рафка була за густа, або ôтчинялося вѣко ино на тôлько, що лишь съ тяжкою бѣдою можна-бъ щѣльникъ въ ню вложити, а була навѣть така, що щѣльникъ въ ню вложеный якъ не зломитися, то хочь выгнутися мусѣвъ.

Зъ меншихъ прирядôвъ пасѣчничихъ досыть практична выдалася менѣ рôйниця (транспортôвка) выставлена п. Юліяномъ Корытовскимъ. Призначеньемъ єи було: поєдинчимъ, але змысльнымъ способомъ (абы пчола не втѣкала) надбирати зъ однои пасѣки (зъ кôлькохъ пнѣвъ) пчолы, щобы нею пôдсилити въ дальшôй другôй пасѣцѣ якого слабосилого пня або зъ тои пчолы въ другôй пасѣцѣ роя зробити.

Оказôвъ патоки зъ гречки було досыть. Иншихъ родôвъ патоки н. пр. зъ липы, зъ лѣщины, зъ акаціи було мало. Рôжнѝ такѝ роды хорошои патоки въ слояхъ выставивъ п. Ант. Янелі, учитель зъ Краснои.

Напитки перероблені зъ меду були знаменитѝ. Старый деренякъ (о. Андреєвского зъ Скалы) незрôвнаный, кôлькалѣтнѝ вишняки (о. Петра Билиньского зъ Нестеровець, п. Бородієвича, учителя зъ Денисова) дуже добрѝ. Малинякъ (о. Николая Михалевича и п. Бородієвича) дуже приємного смаку и аромы, хочь ще молодый, мѣдъ до питя (о. Билиньского) добрый. Яблочникъ (о. Іосифа Варапучиньского зъ Прошовы), барвы вина, запахомъ и смакомъ закасує не одно дороге вино. Горѣвку съ медомъ и кминомъ п. Теодора Сеника, учителя зъ Тернополя, покушавши, хотѣлося выпити таки добру порцію. И иншѝ рôжнѝ напитки манили чоловѣка.

Одну лишь увагу мушу зробити. Кождый напитокъ повиненъ мати свою властиву, типову признаку. На примѣръ у вишняку муситъ запахъ ягôдъ вишневыхъ, въ дереняку деренѣвъ и т. д. перебиватися, переважати. Тымъ часомъ въ великôй части оказôвъ, якъ-бы не напись, то зô смаку годѣ було-бъ пôзнати, що то властиво за напитокъ? Но мимо тыхъ недостачь жадне вино не дорôвняє всѣмъ тымъ напиткамъ зъ меду и соку овочевого выробленымъ и на выставѣ оказанымъ, а дешевшимъ ôтъ вина.

Литература пасѣчнича (польска) була добре заступлена. Выставивъ єи проф. дръ Т. Цєсельскій. Зъ рускихъ книжочокъ бачивъ я на выставѣ: „Календарикъ пасѣчничій“ о. П. Бажаньского и „Пасѣку“, книжочку выдану „Просвѣтою“, а уложену о. Николаємъ Михалевичемъ.

Научнѝ приряды до наочного обзнакомленя съ пасѣчництвомъ, були помѣщенѝ въ скринцѣ, выставленѝ дромъ Цєсельскимъ. Годѣ знайти слôвъ узнаня, якъ той чоловѣкъ и словомъ и дѣломъ причиняєся до научного веденя пасѣкъ и городôвъ. Въ тôй єго скринцѣ бачивъ я мѣжь иншими щѣльникъ зараженый гнильцемъ. Я єго першій разъ бачивъ. Шкода, що въ нѣй не були доочно оказанѝ щѣльники въ рôжныхъ стадіяхъ розвою гнильця. Було-бъ то, гадаю, дуже на часѣ, бо чую,

нои рады, а ôнъ дае декларацію, що годится, щобы кромѣ него другій Русинъ греческого обряду заступавъ въ радѣ латинникôвъ. (*Велика сензація.*) Я нѣчого не маю противъ того, що латинникъ Игнатій Рубинъ увôйшовъ до рады шкôльнои, бо есть порядным и честнымъ чоловѣкомъ, але признаете панове, що вôльно менѣ буде сказати — може слова будутъ за досадни̂, але конечни̂ — що таке тенденційне фалшованье уставы черезъ органы, котри̂ покликани̂ найскрупулятнѣйше сповняти уставу, — то троха за богато самоволѣ! Я мôгъ-бы о тôмъ фактѣ богато и широко розводитися, але лишаю его осудови Выс. Правительства — и маю повну надѣю, що оно не полишитъ такого надъужитя безкарно.

Панове признаете, що така фирма не пôднесе поваги школы въ очехъ селянина, такъ якъ не пôднесло поваги инспектора те, що ôнъ передъ послѣдными выборами до рады державнои ѣздивъ яко делегатъ ц. к. староства переводити правыборы въ Прошовôй; такъ само, якъ не пôднесе его поваги те, що узурпуе собѣ право уневажняти выборы и затверджати выбôръ предсѣдателя мѣсцевои рады шк., — право, о котрôмъ устава нѣчого не знае. Мимо того, повага его — якъ я знаю — стоитъ не найлѣпше.

Я, панове, — вôльно вамъ увѣрити або нѣ — я понимаю школу якъ святиню. Пôсля мого пересвѣдченя, школа, коли буде пôднесена до тои высоты, до того взнесеного становища, яке повинна занимати, — то тая святиня велики̂ и богати̂ спровадитъ на край благодати. Понеже менѣ на тôмъ залежитъ, щобы школа була святинею, то не хочу мати авгурôвъ, котри̂ еи забриджуютъ. Я, панове, яко посолъ селяньскій par excellence, выбраный безъ крейцаря на агитацію, выбраный яко убогій сотрудникъ и батько шести дѣтей, — я повиненъ изъ обовязку вдячности бути за ощадностею. Але признаюся, панове, що якъ прійде рѣчь о школѣ, — не маю ôтваги сказати: „селянинъ бѣдный, длятого не дасть на школу“. Я хочу свѣтла для него, бо его доля, его будучнôсть менѣ на серцю. И такъ якъ гнѣвавсь-бы я на дармуючого вечеромъ, коли-бъ звинявся вымôвкою, що нафта за дорога, — такъ я гнѣваюся на тыхъ, котри̂ гадаютъ, що длятого, що зли̂ часы, — хлопъ повиненъ обходитися безъ свѣтла. Отже помимо моеи особливѣйшои прихильности до ощадности и мимо того, що стою за впровадженьемъ всякого порядку и контролѣ, щобы не марнувався крейцярь публичного добра, — буду голосувати за внесеньемъ комисіи. Я не мôгъ-бы взяти на свою совѣсть, щобы черезъ зле поняту ощаднôсть ôтбирати темному братови то, чимъ я жію, — свѣтло. Оно одно може его пôднести бодай до достоиньства людского. (*Славно!*)

що хороба тая пчоляча декуды и въ Тернопôльщинѣ вже проявляеся.

Видѣвъ я такожь три таблицѣ (взорець) статистично пасѣчничи̂, уложени̂ о. Николаемъ Михалевичемъ. О скôлько я пôймивъ его гадку, хоче ôнъ черезъ загальне веденье такихъ таблиць впровадити до пасѣчничои науки индукційный спосôбъ досвѣду, т. е. ôтъ фактôвъ доходити до правды. Здалось-бы, абы практични̂ пасѣчники критично осудили ти̂ табелѣ и, на скôлько можна, по тôмъ въ житье впровадили. О. Михалевичь мавъ пôдъ часъ выставы ôтчитъ о тыхъ табеляхъ, поясняючій, якъ ихъ уживати. Мусимо признати, що насъ переконавъ прелегентъ о хосенности сихъ таблиць, а укладъ ихъ такъ легкій, що й селянинъ-пасѣчникъ зможе на нихъ робити точни̂ записки.

Але що якъ що, найôтраднѣйше ставало на серци бачити одну книжку, на яку ледви чи богато людей и звернуло свою увагу. Була то собѣ книжка п. Антонія Янеліого, учителя сельского въ Краснои. Въ тôй спорôй книзѣ бачивъ я кôлькалѣтни̂, власноручни̂ поквитованя школярѣвъ его, кôлько котрый зъ нихъ ôтъ свого учителя одержавъ въ дарунку чи то роя, чи пня, чи щепъ, чи зразôвъ. Теперь ти̂ щепы зродили, ти̂ школярѣ господарями и зъ тыхъ своихъ садôвъ прислали они оказы пречудныхъ овочѣвъ на выставу тернопôльску. Кождый овочь бувъ помологично означеный. Ти̂ 3 дукаты и дипломъ признаня, удѣленый п. Янеліому, були добре заслужени̂. Честь такому учителеви!

Годѣ все описати, бо не все можна було менѣ добре оглянути. Недостача каталога була тому такожь причиною, що може не одно, що було вартне, не оглянулося. А впрочѣмъ подрôбна оцѣнка належитъ до фахового письма пасѣчничого.

Загальный Збôръ
членôвъ „Народного Дому“.

(Дальше.)

Въ попереднôмъ числѣ подали мы справу зъ ранѣшного засѣданя членôвъ „Народного Дому“, рѣшенье справы поруки „Народного Дому“ за „Обще рôльничо-кредитове Заведенье“ и результатъ выбору до управляючого Совѣта. Обширне справозданье о. Малиновского о дѣяльности уступившого Совѣта и о станѣ дѣлъ института буде оповѣщене печатею. Пôднесемо тутъ тôлько кôлька датъ. Ôтъ часу послѣдного загального збору (въ р. 1881) упокоилося 69 членôвъ, а на ихъ мѣсце принявъ Совѣтъ 26 новыхъ. Всѣхъ членôвъ числитъ „Народный Дôмъ“ теперь 333. Якъ бачимо, число ново-принятыхъ членôвъ анѣ въ половинѣ не дорôвнуе числу умершихъ — и въ загалѣ нынѣшне число членôвъ есть надто мале для такои институціи, якъ „Дôмъ Народный“. Така поважна институція народна повинна числити членôвъ на тысячѣ, коли вже не на десятки тысячь. Се додало-бъ еи силы не тôлько моральнои але и матеріяльнои, бо все таки членъ складае що-найменше 10 зр. въ користь „Народного Дому“, а тая сума, хочь якъ дрôбна сама собою, съ лѣтами подвоюеся, потроюеся и т. д. Намъ здаеся, що коли зменшуванье членôвъ пôйде и дальше въ такôмъ ôтношеню (зъ 69 на 26), якъ въ трехъ послѣдныхъ рокахъ, то институтъ „Народный Дôмъ“ дуже утерпитъ на силѣ матеріяльнôй и моральнôй. Задачею отже управляючого Совѣта выдати ôтозву до Русинôвъ, щобъ якъ найчисленнѣйше вступали въ члены „Народного Дому“. Така ôтозва есть тымъ конечнѣйша, що многи̂ щири̂ Русины лишь длятого не вступаютъ въ члены „Народного Дому“, бо не маютъ певности, чи по доповненю всѣхъ условій, застереженыхъ въ статутѣ, будутъ приняти̂ управляючимъ Совѣтомъ, котрый мае право принимати або не принимати — и зъ того послѣдного свого права зробивъ неразъ ужитокъ певно не въ користь института и загально-руского добра. „Народный Дôмъ“ есть институтомъ цѣлого руского народа, всѣхъ Русинôвъ, що держатся своеи народности и вѣры и борются о нихъ, — тожь и кождый такій Русинъ повиненъ мати при доповненыхъ условіяхъ статута повне право стати членомъ института. Выключнôсть яка-небудь тутъ непростима и погубна. Институтъ публичный тôлько тогды вповнѣ безпечный ôтъ всякихъ ворожихъ пôдходôвъ и замахôвъ, коли мае за собою силу всѣхъ, коли весь загалъ чуеся рôвно интересованымъ, рôвно обовязанымъ и рôвно заосмотренымъ въ средства до ôтпору, до обороны. А чи можна въ нынѣшныхъ часахъ ручити, що на нашъ „Дôмъ Народный“ не пôднесеся нѣколи нѣяка злоба, нѣяка напасть? Дай Боже, щобъ нѣчого подôбного не бувало, — але въ нынѣшныхъ часахъ все можливе...

Дальше зъ справозданя о. Малиновского пôднесемо ще тое, що библіотека „Народного Дому“ порядкуеся и такъ швидко не може бути ôткрыта до публичного ужитку, бо на се треба-бъ и ôтступити ще бодай одну салю, за котру теперь побираеся чиншь, и удержувати персоналъ библіотечный. На упорядкованье библіотеки „Нар. Дôмъ“ выдавъ доси надъ 1000 зр., а бл. п. Бѣленькому, котрый занимався укладомъ каталога плативъ 300 зр. рôчно. Теперь се дѣло веде дальше п. Богданъ Дѣдицкій, котрый теперь переселився зъ Жовкви до Львова. П. Дѣдицкій урядуе теперь въ рускôмъ ôтдѣлѣ банку „Славіи“ и ôнъ зробивъ пожертвованье для „Народного Дому“. Именно заявивъ ôнъ, що якъ довго буде при „Славіи“, такъ довго „Славія“ буде давати на „Народный Дôмъ“ 1000 зр., але съ тымъ условіемъ, що зъ того 650 зр. буде „Народный Дôмъ“ выплачувати рôчно п. Дѣдицкому. Тымъ способомъ уможливится п. Дѣдицкому праця коло упорядкованя библіотеки, до чого ôнъ усердно принявся.

Вечѣрне засѣданье членôвъ „Народного Дому“ розпочалось дебатами надъ внесенями членôвъ.

Перше внесенье самого управл. Совѣта ôтносилось до дѣла археологичныхъ розкопôвъ въ Галичи. Секретарь збору ôтчитавъ письмо краевого консерватора гр. Войтѣха Дѣдушицкого до Совѣта „Нар. Дому“ и ôтповѣдь Совѣта. Гр. Дѣдушицкій просивъ, щобы: 1) закуплени̂ „Народнымъ Домомъ“ грунты (кôлька малыхъ парцель за кôлькасотъ зр.) ôтступити на власнôсть краю для дальшихъ розслѣдôвъ; 2) щобы археологични̂ знаходки, выкопани̂ на тыхъ грунтахъ дромъ Шараневичемъ и о. Лаврецкимъ, а зложени̂ въ „Народнôмъ Домѣ“, ôтдати до музея, котрый мае заложитися при рускôй приходскôй церквѣ въ Галичи. Совѣтъ „Нар. Дому“ ôтповѣвъ гр. Дѣдушицкому, що ôнъ самъ того зробити не може, бо збувати щось зъ институтского майна належитъ до загального Збору, але Совѣтъ завѣряе п. консерватора, що загальный Збôръ певно не ôткаже его прошеню. Розпочалась дебата. Дръ Шараневичь въ звышь пôвгодиннôй промовѣ оповѣвъ Зборови звѣстну нашимъ читателямъ исторію дотеперѣшного веденя розкопôвъ въ Галичи и представивъ результаты працѣ своеи и о. Лаврецкого зъ Залуквы. Бесѣдникъ заявивъ отверто, що се велике дѣло розкопôвъ потребуе бôльшихъ фондôвъ, нѣжь на яки̂ можутъ здобутися Русины, потребуе спôвдѣланя цѣлого краю, потребуе фондôвъ краевыхъ. Гр. Дѣдушицкій заинтересувався тымъ дѣломъ, выстарався и ще стараеся добути ôтъ сойму потрѣбни̂ фонды на розкопы, на музей и на реставрацію деякихъ важныхъ памятокъ княжо-руского Галича, — може бути, що край сповнитъ тутъ свôй обовязокъ. Длятого то дръ Шараневичь вноситъ, щобы „Нар. Дôмъ“ ôтступивъ набути̂ грунты на власнôсть краю, а археологични̂ памятки для музея въ Галичи, если Выдѣлъ краевый буде старатися набувати и други̂ грунты для розкопôвъ, если дѣло розкопôвъ буде вести дальше, а памятки буде консервувати въ музею въ Галичи. Крыл. Петрушевичь внѣсъ, щобы загальный збôръ поручивъ Совѣтови вести дальше пертрактацію съ п. консерваторомъ и при условіяхъ наведеныхъ Дромъ Шараневичемъ ôтпродавъ краеви свои кавалки грунту, а не дарувавъ. Дръ Шараневичь выступивъ противъ того. Грунтъ коштуе мало, край давъ вже доси далеко бôльше, а мае дати на реставрацію церкви кôлькадесять тысячь, тожь и „Нар. Дôмъ“ повиненъ ôтступити свôй грунтъ безплатно. О. Крушиньскій не може згодитись на слово „край“. Оно надто елястичне. Лучше було-бъ поставити н. пр. „всхôдна Русь“. П. Марковъ такожь стоитъ за тымъ, щобы дарувати, бо тогды можна ставити свои условія. Такимъ условіемъ буде, що музей не смѣе бути нѣколи зъ Галича перенесеный. При голосованю удержалось внесенье дра Шараневича.

Друге внесенье було о. Малиновского, щобы салѣ „Нар. Дому“ не давати на театральни̂ представленя. Внескодатель мотивувавъ свое внесенье тымъ, що стеля салѣ не збудована зъ огнетревалого матеріялу, що нема желѣзнои куртины и т. д. въ загалѣ небезпечна ôтъ пожару. О. Гушалевичь заявляе, що се належитъ до Совѣта постаратися о заведенье такихъ средствъ осторожности, щобы була выключена обава передъ огневымъ выпадкомъ. П. Геровскій пояснивъ властиву причину, за-для якои се внесенье появилося на порядку дневнôмъ. Бесѣдникъ поминувъ мотивы о. Малиновского (очевидно не вѣривъ въ нихъ) а сказавъ такъ: „Що року, коли мае приѣхати театръ рускій до Львова, ведеся въ Совѣтѣ борба мѣжь двома партіями, чи дати салю рускому театрови, чи нѣ. Одна партія (до котрои и о. Малиновскій належитъ) есть противъ того, а друга есть за тымъ, глядячи на театръ яко на институцію народну. Кôлька рокôвъ назадъ панувало велике обуренье въ краю, що театръ рускій мусѣвъ мѣститися по якихсь будахъ. Остаточно и добре сталося, що крыл. Малиновскій порушивъ сегодня сю справу, бо загальный збôръ дасть на будуще директиву совѣтови, якъ мае поступати, щобы не було спорôвъ.“ О. В. Лопатыньскій (зъ Роздолу) высказавъ свое велике здивованье, якъ могло бути поставлене таке внесенье. Мотивы, наведени̂ внескодателемъ, не маютъ ваги, бо представленя нашого театру (драмы, мелодрамы, комедіи) ôтбуваются безъ тыхъ додаткôвъ небезпечныхъ, яки̂ уживаются по великихъ сценахъ. Театръ мае такъ само якъ школа цѣль благородну, высоку: образованя и будженя національного почутя. „Длятого я — кôнчивъ бесѣдникъ — ставлю таке внесенье: Загальный Збôръ поручае Совѣтови „Народного Дому“, щобы дававъ и на дальше салю рускому театрови — и не вôльно ему того ôтмовити, доки театръ не буде мати свого будынку.“ (*Одушевлени̂ оплески.*) Дръ Омелянъ Огоновскій доказувавъ, що нема небезпеченьства пожару, саля не мае т. зв. „Schnürboden“, а що до людей, то они на случай огню маютъ ажь чотыри выходы. Рôвно-жь не може згодитися Дръ Огоновскій съ тымъ высказомъ, що черезъ театръ „Нар. Дôмъ“ тратитъ финансово, бо Поляки не вынаймаютъ салѣ на балѣ и т. п. за-для того, що на сали стоитъ сцена. Саля менше вынаймаеся ôтъ того часу, якъ побудовано мѣщаньске касино съ выгôдною салею, а тогды ще „Нар. Дôмъ“ не дававъ театрови салѣ. Сцена же остае все въ сали „Нар. Дому“, бо она служитъ такожь аматорскому театрови. Пôдъ конець своихъ выводôвъ Дръ Огоновскій зазначивъ горячими словами велике значенье театру, котрый мае задачу пôдносити и будити патріотизмъ. (*Оплески.*) О. Крушиньскій не ôтказуе справедливости выводамъ попередныхъ бесѣдникôвъ о вазѣ и задачи сцены, але и того не спускае зъ ока, що гарна саля дезилюеся, а хто мае еи реставрувати? Польски̂ театры всюды платятъ за помѣщенье, нехай же и рускій платитъ „Нар. Домови“ за салю. О. Чировскій промовивъ пôднесенымъ голосомъ, дуже поважно и горячо за безплатнымъ удѣлюваньемъ театрови салѣ. „Мы, нарôдъ, котрого власностею есть сей „Дôмъ“, маемо брати ôтъ своихъ братôвъ, ôтъ свого убогого театру грошѣ длятого, що ôнъ бѣдный не мае свого пристановища? Нѣ, доки не выбудуемо будынку для свого театру, доти не смѣемо мы брати ôтъ него грошей за салю!“ (Бесѣду о. Чировского приняли члены и биткомъ наповнена галерія гучными оплесками.) О. Крушиньскій обстававъ при тôмъ, щобы театръ плативъ, бо есть кôлька рускихъ театрôвъ, то може и черезъ цѣлый рôкъ прійшлось-бы давати салю. О. Малиновскій. „Ученики продаютъ книжки, а идутъ до театру. (На галеріи смѣхъ. О. Малиновскій звертаесь до галеріи:) Нема чого смѣятись, я дамъ доказъ: одинъ ученикъ нашои бурсы продавъ книжку; мы довѣдались о тôмъ, перевели слѣдство и загрозили всѣмъ...“ О. Крушиньскій. И гимназія есть ублагородняючою институціею, а прецѣ правительство не жадае, щобы „Нар. Дôмъ“ дававъ ѣй безплатне умѣщенье, а платитъ. — Остаточно взято за пôдставу до голосованя внесенье о. Лопатыньского и принято его съ тою змѣною, що опущено слова: „не вôльно ôтмовити театрови салѣ“, а додано, що ся ухвала обовязуе Совѣтъ до слѣдуючого загального збору.

Трете внесенье, такожь о. Малиновского, було: скасувати запомоги, давани̂ институтомъ студентамъ. Внескодатель промовляе кôлька слôвъ за своимъ внесеньемъ, зъ уваги на тое, що институтъ находится теперь въ прикрыхъ матеріяльныхъ ôтносинахъ, потребуе богато на будову церкви, мае довги, и т. д. О. Лепкій противится тому внесеню. Нужда мѣжь учениками велика, неразъ кôлькома гульденами запомоги богато поможеся. Впрочѣмъ на сей рôкъ прелиминовано не велику суму, бо 700 зр. О. Лопатыньскій не може згодитись съ высказомъ о. Малиновского, будь-то-бы теперь институтови пора „стягатися“. Все таки теперь лѣпше, якъ колись було, коли купувалося каменицѣ, порядкувалося Бѣлку и Костенѣвъ. Не годится навѣть обмежати запомоги на 700 зр., а найлучше буде перейти надъ тымъ предметомъ до порядку дневного. О. Малиновскій все ще не тратитъ надѣѣ пôддержати свое внесенье, зновъ представляе прикре финансове положенье института, доказуе, що запомоги почали выдаватись доперва 1872 р. и на пôдставѣ того хоче выводити яки̂сь заключеня, але тратитъ сваду, бо п. Явдыкъ все перерывае его слабый голосъ. Противъ внесеня промовляли ще коротко крыл. Готеровскій и о. Крушиньскій и остаточно при голосованю внесенье о. Малиновского упало. (Конець буде.)

О трираменнôмъ хрестѣ

одержуемо ôтъ одного Вповажаного лиця духовного званя зъ провинціи слѣдуючу допись:

Тôлькократно святе а для кождого руского серця найдорожше завѣтне знамя трираменного хреста сталося поводомъ для „погибающихъ юродствомъ и соблазнею а для спасати хотящихъ силою Божіею“. Досыть, що ажь найвысша власть церковна римска и наша провинціональна або областна рѣшили и одобрили ненарушимôсть и святôсть того святого знамени. Але по що всяка власть церковна и найкомпетентнѣйша! Польща не можеся освоити, щобы Русинъ, бувшій черезъ 500 лѣтъ пôдъ еи гнетомъ, мôгъ думати о свободѣ и самоуправности. Ѣй, с. е. галицкôй Польщи уроилося въ порожнôй мозгôвни-

ци, що Русинъ мусить бути єи рабомъ. „Nie pozwalam mocium panie.“

Одного разу хотѣвъ бутный слабый недоростокъ, Полячокъ, повалити на землю дужого Русина. Пôдскочивъ до Русина, ухопивъ єго за чуприну и силуєся взяти єго пôдъ себе. — „Погоди но паничу, не такъ то легко мене пôдъ себе взяти!“ — потрясъ недоросткомъ тай приваливъ єго собою. — „Puść mię siaki-taki Rusinie!“ — кричитъ зô споду Полячокъ, — „słyszysz, puść mię, bo cię zabiję!“ — „Ой Бôгме не пущу. Коли ты на сподѣ грозишь що мене забьешь, то що-жь бы ты зô мною зробивъ, якъ бы ты бувъ на верха?...“ Такъ не перестає Ляшокъ дальше кричати: „Puść mię, bo tatowi poskarzę!“ — „Ба паничу, а хто зачинавъ и чи я що провинивъ, абы ты надо мною збытки выроблявъ?“ Але Русинъ чи зъ поважаня тата, чи може зъ улеглости пустивъ Ляшка, но бѣдакъ все набравъ и ôтъ тата... и ôтъ панича... що бунтуєся (?). Хто має справедливôсть: чи Русинъ, що боронится, чи бутный, що зачѣпає? У насъ и зачѣпаютъ и скаржатъ о бунтацію...

Послухайте честнй люде оповѣданье одного Поляка зъ за кордону. Въ розмовѣ зайшла бесѣда о ôтносинахъ на Украинѣ, а именно о ôтносинахъ Русинôвъ до Полякôвъ и Великороссôвъ. Пишучій пытався Поляка зъ за кордону, яка єсть видна рôжниця тамъ межи Русинами а Поляками, межи Русинами а Великороссами. Запытаный ôтповѣвъ: „О, єсть! Русинъ не братаєся зарôвно анѣ съ Полякомъ анѣ съ Великороссомъ; ôнъ має антипатію якъ до Поляка такъ и до Великоросса. Се вызначаєся и по смерти: пôйдѣтъ на кладовище. Тамъ заразъ пôзнаєте, котра могила Русина, котра Поляка, а котра Великоросса. На могилѣ Поляка и Великоросса стоитъ однораменный хрестъ — а на могилѣ Русина трираменный, и такъ само по хатахъ. Польскій однораменный хрестъ рôжнится ôтъ великоруского однораменного тôлько краскою.“

Поминувши отже повагу найвысшои власти церковнои, одобрившои 3-раменный хрестъ у Русинôвъ, поминувши завѣтне знамя хреста св. апостола Первозванного Андрея, котрый мавъ христіяньску вѣру голосити и ширити въ земляхъ рускихъ и на скôснôмъ хрестѣ смерть мученическу стрôмголовъ або и просто за Христа перетерпѣвъ, отже зъ скомпликованого хреста Христового и св. Андрея — Русины не шизму, але вѣру Христово-апостольску, а особливо почитанье знамени своихъ обохъ просвѣтителѣвъ божественныхъ черезъ 3-раменный хрестъ оказуютъ. Нашй противники, а до того некомпетентнй, хотятъ Русинôвъ ôтъ ихъ власного знамени до идентичного „z Moskalami“ присилувати. И то розумъ! Але имъ не о знамя ходитъ, а о гегемонію надъ Русею, бо що-жь бы Полякъ зъ нудôвъ робивъ? Такожь хрещенье Исуса уважаютъ, особливо латиньске духовеньство, за шизматицке свято. Majowe nabożeństwo цѣлый мѣсяць — то грунтъ! Дивна рѣчь, що жандармы, але по найбôльшôй части недоуки-перекинчики, такъ страшенно печалятся тою справою, яко arcyrzeczoznawcy. Не знати, чи усмѣхнутися, чи сожалѣвати надъ тымъ пройствомъ!

Нашь 3-раменный хрестъ святый єсть нашимъ найсвятѣйшимъ знаменемъ, єсть нашою индивидуальностею рускою, котру собѣ нѣколи выдерти не дамо и за котру навѣть нашу кровь пролити мы готовй. Най хто пробує!

Соймъ краєвый.

12. Засѣданье зъ дня 7 жовтня 1884.

По ôткрытю засѣданя ôтчитано слѣдуючй петиціи: Громада Броды о право побираня копыткового на дальшй три лѣта; Б. Яминьска, директорка школы фреблôвскои въ Станиславовѣ, о запомогу (ôтослано до комисіи буджетовои); громада мѣста Жовкви о безпроцентову пожичку 40.000 зр. на будову касарнѣ (ôтослано до комисіи буджет.); рада шкôльна въ Кроводри о пôдвысшенье платнѣ для тамошного учителя; гром. Потôчокъ о увôльненье ôтъ заплаты конкуренційнои належности до будовы церкви въ Снятынѣ (ôтослано до ком. конкур.); товариство политехничне у Львовѣ о змѣну ординаціи выборчои; выдѣлъ повѣтовый въ Самборѣ о улекшенье въ набуваню соли для худобы; властитель бôльшихъ посѣлостей въ Меденичахъ о регуляцію Днѣстра. — Зъ порядку дневного приступлено до дальшои дебаты надъ буджетомъ шкôльнымъ. Вже на попереднôмъ засѣданю приняла палата безъ дискусіи прелиминарь краєвого фонду шкôльного на р. 1885 пôсля внесеня комисіи буджетовои вынявши рубрику першу, котру на внесенье пос. Менциньского зменшено о 45.000 зр. Буджетъ шкôльный на р. 1885 представляєся отже якъ слѣдує: Выдатки 588.253 зр. (ком. буджетова прелиминувала 633.253 зр.). Доходы 276.495 зр.; недобôръ выноситъ отже 311.758 зр. замѣсть 356.758 зр. При дебатѣ надъ зыскомъ зъ розпродажи книжокъ внѣсъ пос. Цоль, щобы завôзвати раду шкôльну, щобъ она букварь друкувала въ двохъ частяхъ, т. є. часть графичну окремо. По черзѣ предложивъ пос. Абрагамовичь справозданье комисіи буджетовои о замкненю рахункôвъ фонду пропинаційного за р. 1872. Чистый дохôдъ сего фонду выносивъ 388.372 зр., а выдатки зр. 14.441, надвышка доходôвъ выносила отже 373.931 зр. Чистый станъ активôвъ сего фонду выносивъ 1,687.622 зр. Пос. Русоцкій высказавъ бажанье, щобы фондъ пропинаційный бувъ на будучнôсть якъ доси помѣщуваный въ тов. кредит. земскôмъ. Въ тôмъ самôмъ дусѣ поставивъ резолюцію пос. Голѣєвскій, жадаючи, щобы соймъ поручивъ выдѣлови краєвому, щобы ôнъ и на будучнôсть помѣщувавъ вплываючй фонды въ листахъ наведеного товариства. Маршалокъ заявивъ на те, що резолюція ся не може бути подана пôдъ голосованье, бо вымагала-бы упершь змѣны закона пропинаційного. Пос. гр. Лясоцкій, користаючи зъ случайности бесѣды о пропинаціяхъ, жалувався, що селяне закладаютъ крамницѣ съ мѣшаными товарами, при чѣмъ иногды занимаются вышинкомъ горѣвки и шкодятъ тымъ пропинаціи. Противъ жалѣвъ пос. Лясоцкого выступивъ пос. о. Сѣчиньскій и пояснюючи цѣль христіяньскихъ крамниць, доказувавъ, що не крамницѣ шкодятъ пропинаціи, але противно, пропинація шкодитъ розвиткови христіяньскихъ крамниць, бо дуже часто на доносы жидôвъ-арендарѣвъ накладаются высшй податки. При голосованю удержалося внесенье комисіи на замкненье рахункôвъ фонду пропинаційного за рôкъ 1882. — Зъ порядку дневного предложивъ пос. Ромеръ справозданье комисіи администраційнои въ справѣ будовы соймового будынку. Справоздавець выказувавъ, що збôльшенье выдаткôвъ впрочѣмъ зовсѣмъ оправдане выноситъ 85.046 зр., котру то суму ôтоймивши ôтъ загального переступленя въ сумѣ 131.902 зр., покажесь властиве переступленье коштôвъ будовы лишь въ сумѣ 46.855 зр. Переступленье се наступило головно черезъ роботы мулярскй; разъ для того, що показалась потреба запускати фундаменты глубше, якъ се було вызначено въ кошторисѣ, а потому и для того, що роботы мулярскй треба було ôтдати предпріємцеви о 21% дорожше, якъ се первѣстно було назначено. Загальнй кошты будынку соймового такъ представляются; грунтъ 127.984 зр., пляны 8.336 зр., властивый будынокъ 1,095.575 зр., администрація и кошты веденя будовы 50.326 зр., роботы доповняючй 16.534 зр., меблѣ въ сали соймовôй 13.261 зр., разомъ отже 1,312.019 зр. Противъ сего справозданя выступивъ пос. Антоневичь съ острою критикою и выказуючи хибы въ выдаткахъ, поставивъ внесеня: 1) Справозданье комисіи администраційнои звертаєся выд. кр. для предложеня докладнѣйшихъ рахункôвъ; 2) поручаєся выд. кр., щобы на найблизшôй сесіи предложивъ проєктъ утвореня сталои комисіи для контролѣ администраційнои и рахунковои дѣяльности выдѣлу краєвого. Перше внесенье не було достаточно поперте, а до другого заявивъ маршалокъ, що не може бути допущене, бо стремитъ до утвореня якоись новои власти. По промовѣ Мѣрошевского и Петруского палата приняла справозданье до вѣдомости. — На петицію кракôвского товариства рôльничого въ справѣ обниженя податкôвъ въ околицяхъ потерпѣвшихъ ôтъ повени, заявивъ намѣстникъ, що се єсть для правительства неможливе. Пос. Воляньскій внѣсъ резолюцію до правительства, щобы оно на будучнôсть установило законъ, управильняючій опустъ податковый. Внесенье се, якъ и внесенье комисіи для господарства краєвого въ справѣ обниженя податкôвъ палата приняла. — Надъ петиціею Цимермана, арендатора мыта въ Пôдволочискахъ, перейшла палата на внесенье пос. Охримовича до порядку дневного. — Петицію гром. Пôдбережа о регуляцію Свѣчи (реф. пос. Антоневичь) ôтослано до комисіи для повени. — Петицію выд. пов. въ Новôмъ Санчи, щобы правительство купувало конѣ для войска просто ôтъ годовцѣвъ (реф. пос. Охримовичь) ôтступлено правительству до увзглядненя. — Засѣданье скôнчилося о 3 год. по полудни.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъ долитавскихъ соймôвъ*). Въ соймѣ ческôмъ мотивувавъ оногда пос. дръ Барайтеръ своє внесенье справѣ подѣлу краєвои рады шкôльнои на двѣ акціи: ческу и нѣмецку, при чѣмъ критикувавъ теперѣшну систему управы и заявивъ, що не має довѣрія анѣ до правительства, анѣ до намѣстника. Внесенье Барайтера ôтослано до шкôльнои комисіи. — Въ комисіи для справъ громадскихъ залагоджено внесенье дра Гербста въ справѣ подѣлу повѣтôвъ пôсля національностей. Комисія рѣшила именно всѣми голосами, що въ всѣхъ случаяхъ, де людность однои або другои народности въ повѣтахъ съ мѣшаною народностею зажадає ôтграниченя, належитъ сему желаню ôтповѣсти, о скôлько се буде можливе зô взгляду на географичнй, економичнй и другй ôтношеня. Наколи-бы таке желанье внесене було безпосередно до выдѣлу краєвого, має ôнъ на основѣ сего принципу перевести ôтповѣднй пертрактаціи съ дотычными органами и на пôдставѣ осягненыхъ результатôвъ порозумѣтися съ правительствомъ що до предложеня ôтповѣдныхъ проєктôвъ. Внескодатель заповѣвъ внесенье меншости. — Въ соймѣ долѣшнои Австріи розвинулася на засѣданю зъ дня 7 н. с. жовтня дуже бурлива дискусія надъ внесеньемъ комисіи финансовои, жадаючимъ признаня товариству „Deutscher Schulverein“ субвенціи въ сумѣ 2000 зр. Противъ внесеню выступивъ монсеніоръ Кнабъ, доказуючи, що „Schulverein“ єсть товариство, що выкликує борбу съ всѣми нероздѣляючими єго поглядôвъ. Кнабъ вказувавъ дальше на цѣли и тенденціи згаданого товариства и заявивъ, що буде голосувати противъ внесеню комисіи, бо нѣякъ не може призволити на пôдмаганье товариства, пропагуючого безконфесійнй школы и попираючого учителѣвъ, що дражнятъ католицкй переконаня людности. Съ выводами Кнаба полемизували послы: Вайтгофъ, Зисъ, Кенигсвартеръ и Магъ, критикуючи при тôй случайности поступованье теперѣшного правительства супротивъ Нѣмцѣвъ. Се спонукало намѣстника бар. Поссингера до заявленя, що правительство не поступає сторонничо, лишь держится закона безъ взгляду, чи ходитъ о нѣмецку, чи другу народнôсть. Въ виду того не може бути бесѣды о протегованю або упослѣджуваню якои-небудь народности, говоривъ намѣстникъ и запротестувавъ пôднесенымъ голосомъ противъ твердженю Мага, що исторія выдасть належитый судъ о правительствѣ, що переслѣдує нѣмецку народнôсть. Пôсля сеи сцены принявъ соймъ внесенье комисіи финансовои.

(*Реорганизація артилеріи.*) Пôсля информаціи „N. fr. Presse“ рѣшено на спôльныхъ конференціяхъ министеріяльныхъ, ôтбувшихся недавно въ Пештѣ, новый плянъ организаціи артилеріи, на котрый министерство вôйны зажадає 280.000 зр. въ звычайнôмъ буджетѣ. Пôсля сего пляну має бути заведена бôльша якъ дотеперь одноцѣльнôсть въ артилеріи, а кождый корпусъ воєнный съ выємкою корпуса, розмѣщеного въ Босніи и Герцеговинѣ, получитъ свôй власный полкъ артилеріи.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Ген.-губернаторъ Гурко именованый членомъ „государственного совѣта“, поки що однакожь позôстане на своимъ дотеперѣшнôмъ мѣсци. Заграничнй газеты доносятъ, що покликанье Гурка до „госуд. сов.“ стоитъ очевидно въ звязи съ маючими заводитися реформами въ Царствѣ польскôмъ. О реформахъ сихъ ходятъ рôжнй вѣсти, котрыхъ трудно розôбрати. По всѣй имовѣрности будутъ реформы заведенй скорше лишь въ краю привисляньскôмъ и въ сихъ сторонахъ правительство може поробитъ деякй уступки въ користь польского языка, але въ пôвнôчно захôдныхъ сторонахъ а головно въ вильненьскôй губерніи постановлено — якъ доносятъ газеты — выключити языкъ польскій на завсѣгды зъ школы и уряду, а становище ген.-губерн Коханова въ сѣмъ краю дає найлѣпшій доказъ сеи политики. Въ тôй самôй цѣли має бути такожь скликаный соборъ епископôвъ до Вильна, котрый-бы мавъ обдумати средства, якими требабы выступати супротивъ ворожого тамъ поступованя католицкого духовеньства. — Ген. Никитинъ именованый головно-командуючимъ вильненьского округа воєнного. — Заснованье нѣмецкого посольства въ Тегеранѣ, выкликало въ офиціяльныхъ кружкахъ въ Петербурзѣ не мале вдоволенье. Черезъ спôльне поступованье россійскои и нѣмецкои дипломатіи въ Тегеранѣ сподѣваются въ Россіи, ослабити въ Азіи вплывъ Англіи, котрый и такъ вже въ послѣдныхъ часахъ значно пôдупавъ. „Спôльнй прислуги въ Перзіи — каже Катковъ въ „Моск. Газ.“ — зближатъ ще тымъ бôльше Нѣмеччину и Россію до себе, розумѣєся, наколи мы умѣємо рахуватися зъ нашими интересами.“

Нѣмеччина. „Nordd. Allg. Ztg.“, звѣстный органъ кн. Бисмарка, простує теперь деякй вѣсти, що послѣдными часами появились були въ газетахъ. Що до конференціи африканьскихъ предпріємцѣвъ, скликанои кн. Бисмаркомъ, каже, що нѣмецкій канцлеръ скликавъ ихъ лишь длятого, щобы выслухати бажаня ихъ въ справѣ утвореня синдикату зъ помежи тыхъ, котрй ведутъ торговлю въ Африцѣ. Сей синдикатъ мавъ бы лишь бути дорадникомъ правительства. Шлецеръ — пôсля згаданои газеты — не предкладавъ куріи анѣ новыхъ кандидатôвъ на архіепископства въ Познани и Колоніи, анѣ не приѣхавъ до Риму съ жадною програмою мира и дружбы. Рада державна буде займатися розширеньемъ забезпеченя на случай нещастя и запомогою для пароходôвъ, але не податкомъ ôтъ биржи и другими справами, о якихъ газеты доносили. На послѣдокъ не предстоитъ жадна змѣна дипломатична въ посольствахъ. Декотрымъ священикамъ, що були сказанй за переступленье маєвого закона на грошевй кары, даровано сй кары въ дорозѣ ласки и для того тй, що були повтѣкали, имовѣрно вернутся. — Дня 5 с. м. розвязано въ Берлинѣ ажь чотыри соціяльно-демократичнй зборы выборчй, а день передъ тымъ розвязано збôръ соціяльно-демократичный, при чѣмъ прійшло до такого розруху, що полиція мусѣла выступити въ великôмъ числѣ и арештувати кôлька людей. Найбôльшій рухъ выборчій розвинули соціялъ-демократы, користуючись грôшми, якй имъ надсылаютъ зъ Америки Фрицше и Фирекъ, котрй передъ выборами 1881 р. мусѣли туды втѣкати. Націоналъ-либералы поставили 150 кандидатôвъ.

НОВИНКИ.

— **Перше представленье нашого театру** у Львовѣ ôтбулося въ четверъ въ сали „Народного Дому“. Гостей було мѣрно; що саля не була зовсѣмъ повна, се треба приписати по перше дощеви, котрый вечеромъ падавъ, и непріятному воздухови, а по друге, що штука „Сокôльска дебра“ була грана у Львовѣ передъ двома роками, а хочь сама собою належитъ до ряду лучшихъ поучаючихъ и займаючихъ штукъ (особливо для селянъ и мѣщанъ), то все таки неодного львôвского Русина, бачившого сю штуку на сценѣ передъ двома роками могло не закортѣти пôйти на першій выступъ нашого театру у Львовѣ. За те, надѣємось, поспѣшатъ они якъ найохôтнѣйше на слѣдуючй представленя. Всѣ артисты грали добре. Пп. Стефуракъ и Пôдвысоцкій вывязалися зъ своєи задачѣ вѣрно; въ грѣ п-ѣ Таньскои добачили мы великій поступъ. Роля Софроніи выйшла пôдъ кождымъ взглядомъ артистично, а те саме скажемо и о п. Биберовичу въ роли Демяна. Въ грѣ п. Биберовича не добачили мы авѣ на хвильку якои небудь пересады, а вже сцена ся именно, въ котрôй Демянъ не робитъ собѣ нѣчогѣсенько зъ п. Вархляковского, а таки на силу дружится съ нимъ, якъ съ давнымъ Вархлякомъ, була на скрôзь артистичною. Любимець зъ нашои сцены п. Грыневецкій гравъ дуже добре, безъ пересады. Зъ лиричныхъ роль гра панѣ Биберовичевои и п. Лясковского, а особливо деклямація ихъ була якъ не можна бôльше ефектовна; панѣ Попель грала якъ звычайно съ талантомъ, а спѣвъ єи поступивъ много на передъ. Панѣ Попель розширила свою скалю особливо въ низшихъ тонахъ. За меншу певнôсть достережену въ тонахъ высшихъ (въ пѣсни про сокôльску дебру) винимо тôлько якусь хвилеву недиспозицію. П-ѣ Людкевичева въ роли пôдхожои дѣвчины, п. Осиповичь въ роли Гриця Дырды и п. Попель въ роли Коцурака ôтдали свои ролѣ удачно. Теперь апострофа до режисеріи театру. Здалось-бы усунути часте повторюванье деякихъ не надто естетичныхъ примôвокъ, бо се тôлько знеохочує и мучитъ слухателя и выходитъ на некористь штуки. По друге треба усильно уникати полонизмôвъ (н. пр. папляти) и хибного акценту. Всѣмъ членамъ нашого театру кладемо на серце моральный обовязокъ говорити поза сценою тôлько по руски, бо инакше сй хибы нѣколи не минутся, а будутъ волѣчись за ними якъ кривый слѣдъ за зле осадженымъ колесомъ.

— **Въ Чернôвцяхъ** померъ дня 2 жовтня с. р. Игнатій Огановичь, властитель бôльшихъ посѣлостей, зъ роду Орменинъ. Покôйникъ походивъ зъ старого роду ôрменьского, котрого галузи розкиненй головно въ Бережанахъ и повѣтахъ станиславôвскôмъ и коломыйскôмъ, а котрый зъ давенъ давна ôтзначався своєю жертволюбностею такъ для своихъ родимцѣвъ Ôрменъ, якъ такожь и немалою прихильностею для Русинôвъ. Родина Огановичѣвъ мала такожь добра въ Бесарабіи, де значного доробилася майна. Покôйный Игнатій О., хочь ôтъ довшого часу проживавъ въ Чернôвцяхъ, не забувъ про свои рôднй стороны и умираючи лишивъ для нихъ вѣчну память по собѣ. Великодушный покôйникъ записавъ тестаментомъ зъ дня 26 червня с. р. 5 000 зр. на поминки для ôрменьскихъ церквей въ Бережанахъ и Тысьменици и для рускихъ церквей въ Сновидовѣ и Прухнищахъ. Крôмъ сего призначивъ ôнъ 30.000 зр. на стипендіи для убогихъ ученикôвъ гимназіяльныхъ въ Бережанахъ, Станиславовѣ и Коломыи. Стипендіи тй не будутъ однакожь могли такъ скоро бути введенй въ житье, позаякъ покôйный забезпечивъ своимъ двомъ братамъ дожизненный ужитокъ на сѣй сумѣ. Администрацію фонду стипендійного поручивъ покôйный выдѣлови краєвому, а сповнителемъ своеи волѣ постановивъ свого сестрѣнка Фридриха Вальця, конциписта при министерствѣ рôльництва а сына управителя староства въ Бохнѣ п. Юліяна Вальця. Вѣчна память великодушному покôйникови и земля най буде єму перомъ.

— **Школа столярства въ Станиславовѣ.** Зъ початкомъ слѣдуючого року шкôльного має бути въ Станиславовѣ при школѣ промысловôй ôткрытый чотыролѣтный курсъ столярства меблевого, токарства и рѣзбярства. Школа ся буде мати право выдавати свѣдоцтва, уповажняючй до розпочинаня и самостôйного веденя столярского ремесла.

— **Свѣтло електричне** заведено у Львовѣ въ столярскôй фабрицѣ братôвъ Вчелякôвъ и рафинеріи спиритусу Ю. Миколяша. Першій завѣвъ у себе лямпы електричнй системы Швана п. Миколяшь. При помочи парового мотора дає 70 лямпъ свѣтло въ силѣ 1400 овѣчокъ стеариновыхъ. Цѣле урядженье стояло п. Миколяша кôлька тысячь зр., але за те кошты освѣтлюваня суть теперь такъ малй, що за одну лямпу на годину приходитъ лишь $^{3}/_{10}$ крейцаря.

— **Ликвидація банку рустикального.** Кôлька днѣвъ тому назадъ ôтбувся збôръ послôвъ селяньскихъ, на котрôмъ дръ Мархвицкій здававъ справу зъ дѣяльности комитету ликвидаційного банку рустикального. Въ минувшôмъ пôвроцѣ залагоджено чотыри головнй справы именно: 1) Угоду съ кураторомъ властителѣвъ листôвъ заставныхъ дромъ Чайковскимъ, адв. кр., нормуючу условія добровôльнои ликвидаціи и знижаючу купонъ на 30%, котрый то актъ затверджено въ двохъ инстанціяхъ судовыхъ; 2) угоду съ заступниками властителѣвъ асигнатъ, котрй вдоволилися на разѣ уплатою 50% своихъ належностей, а на решту зобовязались ждати терпеливо; 3) угоду съ членами управы банку рустикального, котрй титуломъ своеи отвѣчальности заплатили готôвкою 254.000 зр. на рѣчь заведеня; 4) позысканье фондôвъ на додержанье бѣжучихъ выплатъ упавшого банку, котрй до теперь выносили 1.516.260 зр. 61 кр. Бôльше якъ миліонъ зр. зôбравъ комитетъ ликвидаційный зô сплаты вѣрительностей, а пôвъ миліона пожичивъ: 200.000 въ банку краєвôмъ а 300.000 у приватныхъ вѣрителѣвъ. Около 5.000 господарствъ задовженыхъ въ банку рустикальнôмъ очищено въ сѣмъ роцѣ зъ єго вѣрительностей, а до выкупна позôстає ще 33.000 зр. Дуже хосенну и велику дѣяльнôсть розвинувъ рускій

комитетъ ратунковый (котрого душею есть п. Володимиръ Пôдляшецкій, кандидатъ адвокатскій, а котрый весь свôй свобôдный часъ ôтъ многихъ другихъ занятій, посвячуе для добра рускихъ селянъ. *Ред.*) Не малу дѣяльнôсть розвинули такожь товариства задатковй и рады повѣтовй: дрогобыцка, сокальска, каменецка и декотрй другй.

— **Купуймо лишь у своихъ!** Въ 108 ôмъ ч. „Дѣла“ було згадано про руску тр фику п. Целины Зафіовскои, загрѣваючи при тôмъ нашу публику до якъ найбôльшои пôдмоги. При сѣй нагодѣ мушу згадати, що кромѣ двохъ трафикъ есть ще и трета пôдъ зарядомъ п. Кирила Скрипки, на площади Св. Юра ч. 9. П. Скрипка чи мало причиняеся до пôддвигненя руского духа помѣжь львôвскими мѣщанами, загрѣваючи ихъ теплымъ словомъ до щироруского житя, наражаючися при тôмъ на великй непріятности. Патріотична дѣяльнôсть его не обмежуеся лишень на самôмъ Львовѣ, его имя знаютъ селяне жовкôвского округа (зъ ôтки ôвъ самъ походитъ); высылае ôнъ тамъ даромъ „Батькôвщину“, а при послѣдныхъ выборахъ до сойму бравъ живу участь въ тамтыхъ сторонахъ, за що Ляхи оклеветали его передъ властями. Въ наслѣдокъ того арештувала его полиція львôвска и ôтставила до жовкôвского суду. Однакъ по остаточнôй розправѣ у Львовѣ выказала ся клевета противникôвъ. П. Скрипка предплачуе „Дѣло“, „Батькôвщину“ и „Зеркало“, есть членомъ „Просвѣты“, „общества им. Качковского“ и „Народнои Торговлѣ“. По тôй то причинѣ смѣю звернутись до околичного мѣщаньства улиць: Городецкои, Цвинтарнои, а передовсѣмъ до мешканцѣвъ св. Юра, щобы лишень у п. Скрипки купували тютюнъ, хлѣбъ, пиво и пр., а не ходили по хлѣбъ, розумѣеся за грошѣ, вôдъ св. Юра ажь на площадь стрѣлецку, коли тамъ цѣна така сама. *Н. Г.*

— **Нове жерело нафты** ôткрывъ коло Янова въ Царствѣ Польскôмъ урядникъ привисляньскои желѣзницѣ. Нафта походяча зъ сего жерела брудножовтои барвы и походитъ зъ тонкои жилы при самôмъ насадѣ горы. Въ глубинѣ ôткрыто грубшй жилы такои самои нафты.

— **Процесъ жида Мошка Риттера,** его жѣнки и Стохлиньского о замордованье христіяньскои дѣвчины въ Лютчи окôнчився передъ судомъ присяжныхъ въ Краковѣ. Першій разъ, якъ звѣстно, судъ присяжныхъ въ Ряшовѣ потвердивъ бувъ вину обжалованыхъ, а судъ засудивъ всѣхъ трое на смерть. Трибуналъ касаційпый вызначивъ нову розправу и делегувавъ другій судъ. И симъ разомъ судіи присяжній по переведенôй розправѣ одноголосно потвердили вину всѣхъ трохъ обжалованыхъ, а трибуналъ засудивъ ихъ на смерть черезъ повѣшенье.

— **Заговôръ на житье** короля Миляна ôткрыто въ Оржавѣ (Орсова), а винуватыхъ вже увязнено и ôтставлено до Пешту.

— **Макартъ** лишивъ по собѣ, якъ показалося зъ ôтвореного дня 8 с. м. тестаменту, 300.000 зр. майна. Жену и дѣти назначивъ покôйникъ универзальными наслѣдниками.

— **Дрôбній вѣсти.** Министеръ рôльництва, гр. Фалькенгайнъ приѣхавъ дня 8 с. м. до Живця и объѣзджае теперь галицкй горы. — У Львовѣ померла Ядвига зъ Смолькôвъ Гупертова, донька дра Смольки, президента палаты послôвъ у Вѣдни. — Альтманъ, свѣдокъ зъ звѣстного процесу Мегофера, зôставъ выпущеный зъ вязницѣ безъ переслуханя; процесъ противъ Мегофера не буде ôтновленый и Мегоферъ дожидае затвержденя выроку его увôльняючого. — Гаджи Льоя звѣстный проводиръ босняцкихъ ворохобникôвъ, котрый доси бувъ вязненый въ крѣпости Терезіенштадъ въ Чехахъ, зôставъ выпущеный зъ вязницѣ и ôтвезеный пôдъ ескортою до Вѣдня а зъ ôтси до Трієсту, де его стрѣтила жена его и дѣти. Гаджи Льоя забираe свою родину и поѣде съ своею родиною черезъ Суецъ до Арабіи, де буде проживати въ заточеню. Австрійске правительство вызначило для него малу пенсію. — Въ Катаніи зôстало въ наслѣдокъ великои бурѣ 500 осôбъ пораненыхъ а 30 убитыхъ. Шкоду, яку буря наробила, обчисляютъ на 5 милiонôвъ франкôвъ.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Въ пропозицію на Чернôвцѣ, дек. буковиньского, принятй оо. 1) Келестинъ Костецкій зъ Скалы; 2) Теодоръ Лѣсевичь зъ Кутъ; 3) Іоанъ Партыцкій зъ Торговицѣ; въ списѣ: 4) Іоанъ Лукашевичь зъ Тучапъ.

Введеный яко парохъ въ Войниловѣ о. Теодоръ Мацѣлиньскій по увôльненю завѣдателя о. Августина Лонкевича.

Каноничну институцію на парохію Копачинцѣ, дек. городеньского, получивъ о. Савинъ Григоровичь.

Завѣдательство Садагуры, дек. буковиньского, получивъ о. Юліянъ Дрогомирецкій.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

Іоанна зъ Кернякевичѣвъ Назаревичева, вдова по бл. п. Антонію Назаревичу, колишному капелянѣ въ Черемхова коло Коломыи, котрый упавъ жертвою любови руского народа, упокоилася дня 6 л. с. м. по довгôй и тяжкôй недузѣ въ Ôльшаници коло Станиславова. Покôйна ôтзначалася честнотами прикладнои рускои женщины. Вѣчна ёй память!

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Ю. П. въ Середници. Вы довжнй до кôнца року ще 50 кр., бо Вы зачали ôтъ 1 лат. лютого. — *Всч. И. Б. въ Псарни.* Може черезъ похибку зазначено Вамъ зле на адресѣ, то простѣтъ. Съ нынѣшными маете заплачено до 31|12.

Въ великôй сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Грыневецкого.

Въ Суботу дня 29 вересня (11 жовт.) 1884.

по разъ першій

Гуски и Гусочки

комедія въ 5 акт. М. Балуцкого, перевôдъ Е. Н. Санецкого.

(Режисеръ: **И. Грыневецкій**)

ОСОБЫ:

Клопоткевичъ, обыватель сельскій	—	—	—	К. Пôдвысоцкій
Варвара, его жѣнка	—	—	—	М. Людкевичева
Іоася, ихъ донька	—	—	—	И. Биберовичева
Бельця, сестра Варвары	—	—	—	А. Осиповичева
Цѣпишевскій, емеритованый професоръ				С. Стефуракъ
Марія, его донька	—	—	—	И Стефуракова
Фигурковскій, докторъ	—	—	—	О. Осиповичъ
Наталія, его жѣнка	—	—	—	И. Попелева
Гулятиньскій, сусѣдъ Клопоткевича				И. Биберовичь
Маржицкій, судженый Іоасѣ	—	—	—	К. Лясковскій
Бригита, гардеробяна Бельцѣ				О. Лясковска
Панталейм. Дурницкій, ексвойсковый служащій въ домѣ Клопоткевичôвъ.				И. Грыневецкій
Ганя				И. Луцка
Иваско				И. Попель

Дѣеся въ домѣ Клопоткевичôвъ.

Въ недѣлю дня 12 вересня (30) жовтня 1884.

По разъ першій

Никола Довбущукъ

оригинальна народна оперета въ 3 актахъ А. Ф. С.; музика И. Воробкевича.

(Режисеръ: **И Грыневецкій.**)

ОСОБЫ:

Матвѣй Чорнякъ, богатый газда			—	К. Пôдвысоцкій
Евдоха, его жѣнка	—	—	—	А. Осиповичева
Кася, ихъ дочка	—	—	—	П. Попелева
Никола Довбущукъ	—	—	—	И. Грыневецкій
Танасій, дякъ	—	—	—	С. Стефуракъ
Микита, вôйтъ	—	—	—	И. Биберовичь
Яцко, присяжный	—	—	—	И. Попель
Михась Загôрный	—	—	—	К. Лясковскій
1-шій, 2-гій } парубки	—	—	—	П. Чайковскій, П. Кирницкій
Василь Тройчукъ, товаришъ Довбуша				О. Осиповичъ
1-ша				И. Биберовичева
2-га				И. Луцка
3-та				И. Стефуракова
4-та				Е. Пôдвысоцка
5-та				П. Демковичь
6-та				О. Лясковска

дѣвчата, подруги Касѣ

Народъ, музики, цигане. — Дѣеся въ гôрскôй околици.

Цѣны мѣстць: Фотель 1 зр.. Крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., Паркетъ 40 кр., Партеръ 25 кр., Галерія 20 кр.

Билетôвъ и картъ абонаментовыхъ дôстати можна въ гандлю Вп. Дымета въ ринку и въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда“ улиця Скарбкôвска ч. 2, а вечеромъ ôтъ годины 5-тои при касѣ.

Початокъ о годинѣ 7.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (95—?) поручае

Росу красоты и всякй косметики и пахощѣ якъ черезъ мене, такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

РЕАЛЬНÔСТЬ

въ Стрыю при улици Паньскôй ч. 70

(1—2) напротивъ ринку, 1199

складаючась зъ **двохъ домôвъ мешкальныхъ, будынкôвъ економичныхъ, саду и около пôвъ морга огорода,** есть зъ вôльнои руки до продажи. Близшои вѣдомости удѣлитъ медицины **Дръ Лебедовичь въ Тернополи.**

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками такй, якъ я доставивъ львôвскому магистратови, продаю дуже дешево

1152(15—36) **Симонъ Дегенъ**

у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

СВѢДОЦТВО.

Пôдписанй заявляютъ симъ на пôставѣ точно ними переведеного розслѣду, що папѣросова бибулка походяча зъ *фабрики папиросовыхъ бибулокъ „Le Houblon“ пана Cawley-a & Henry-ого въ Парижи* есть знаменитои якости, зовсѣмъ вôльна ôтъ всякихъ чужихъ частей складовыхъ, особливо-жь вôльна ôтъ всякихъ здоровю шкôдливыхъ складникôвъ.

Вѣдень, дня 24 мая 1884.

Пôдпис. *дръ J. J.Pohl,*
звыч. публ. професоръ хемичнои технологіи при ц. к. техничнôй академіи.

Пôдпис. *дръ E. Ludwig,*
ц. к. публ. професоръ медичнои хеміи при вѣденьскôмъ университ.

Пôдпис. *дръ E. Lippmann,*
надзв. публ. професоръ хеміи при вѣденьскôмъ университетѣ.

(Правдивôсть повысшихъ пôдписовъ потвердивъ *дръ J. Hoffmann,* ц. к. нотаръ у Вѣдни. Повысше свѣдоцтво пôдписане и затверджене *ц. к. министерствомъ дѣлъ заграничныхъ и французскимъ посольствомъ у Вѣдни* дня 28 мая 1884.) 1134

Съ симъ числомъ розсылаеся Вп. Предплатникамъ 17 и 18 аркушь повѣсти „Два мѣста.“

Тутки цигаретовй.

Ôтъ кôлькохъ лѣтъ существуюча фабрика тутокъ цигаретовыхъ **Катерины Пташиньсиом у Львовѣ, ул. Краковска ч. 5** выробляе тутки зъ найлѣпшого паперу цигаретового, спроваджуваного просто зъ Парижа якъ: Abadie, Ananas, La Rose, Le Houblon, Le Cartouche и т. п. Ч. 1, 2, 3, 4 ôтъ 1 зр. 10 кр. до 1 зр. 40 кр; тй самй литографованй о 20 кр. дорожше. Коробки на 100 штукъ по 4 кр.; машинки металевй по 20 кр. Замовленя на провинцію залагоджуеся ôтворотною почтою.

1197 (1—?)

Ôтъ трицятяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручая кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1147 (9—?) такожь

ВЕЛИКИЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ женевскихъ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

Признательнôсть.

Дня 4 лат. Липня с. р. выбухнувъ въ громадѣ Щуровицѣ повѣта Бродского огонь, котрый въ короткôмъ часѣ обнявъ и приходску церковь съ дзвôнницею, котрй въ товариствѣ „Аціенда“ на 6000 гульденôвъ були убезпеченй. Кромѣ церкви упало жертвою пожару 216 господарѣвъ, котрй сегодня въ крайнôй нуждѣ находятся.

Тозариство „Аціенда“ приступило, помимо декотрыхъ обтяжаючихъ обставинъ до оцѣненя шкоды, котру совѣстно и съ всякою признательностею для товариства зликвидувало и грошеве ôтшкодованье вповнѣ выплатило.

Мы уважаемо про тое нашимъ обовязкомъ товариству „Аціенда“ за его солиднôсть и честне поступованье публичну признательнôсть заявити и тое товариство яко совѣстне и честне, такъ Всечестному священьству якъ и другимъ комитетамъ церковнымъ для убезпеченя церквей, приходскихъ и другихъ будынкôвъ горячо припоручити.

Щуровицѣ 20 Вересня 1884

З. Жегалловичь, завѣдатель.
Яковъ Данкевичь,
Игнатій Завѣдовскій,
Андрей Михальчукъ.

1198 1—1

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовенъству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажной Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнй; ôлтарики або образы процесіональнй; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лампницъ, свѣтла церковного, диванôвъ. цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарôвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.
Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье даромъ

1194 **Опакованье даромъ.** 1—?

20 процентъ

за машину до шитя.

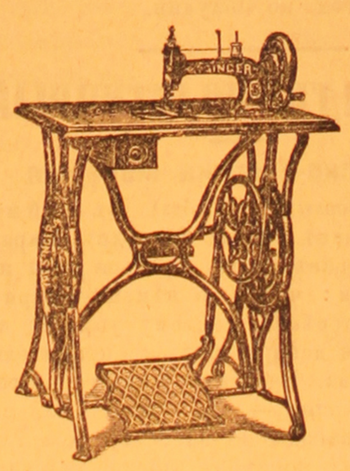

72 пейсатыхъ агентôвъ звиваеся черезъ цѣлый рôкъ по краю и предкладае нашôй легковѣрнôй публицѣ машины до шитя на раты, блягуе при тôмъ своимъ жаргономъ, що то машины **оригинальй американськй** и що тй машины получили на выставѣ амстердамскôй дипломъ почестный и т. д.

Все то фальшь и бляга!

Але длячого тй агенты такъ неутомимо уганяютъ по краю и такъ блягуютъ? — бо дôстаютъ за то 20 процентъ ôтъ тои квоты, котру пôдписано имъ на реверсѣ за машину.

Прошу почислити кôлько процентy платитъ нашъ бѣдный край лишь самымъ агентамъ машиновымъ.

Рахунокъ простый. Есть ихъ 7, кождый агентъ спродастъ рôчно черезъ свою блягу що найменше 50 машинъ, а пересѣчна квота спроданои машины 60 зр., а зъ тои квоты получае агентъ 20 процентъ.

Памятай поважаный читателю, що лишь та фирма може платити агентови 20 проц., котра дае дуже лихй машины за грубй грошѣ.

Такъ само дѣеся съ образами, годинниками и тысячами другихъ рѣчей.

Щобы разъ зробити конець такому страшному вызыскуваню нашои публики, постановивъ я ôтъ нового року держати на складѣ 3 роды машинъ до шитя Зингера, т. е. зъ трехъ рôжныхъ фабрыкъ по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

Машины Зингера нôжнй съ найнов. полѣпшенями по 68, 55 и 45 зр.
Машины Зингера ручнй по 48 и 38 зр.
Раты тыжденвй 1 зр., мѣсячнй 3 зр., квартальнй 12 зр., готôвкою же о 10% дешевше.

ГВАРАНТІЯ 5 ЛѢТЪ.

Въ виду новои уставы промысловои, що якъ разъ ввôйшла въ житье, всяка зô стороны агентôвъ обѣцювана гварантія и направа устае.

Іосифъ Иваницкій механикъ и влатитель торговлѣ машинъ. Львôвъ, готель Жоржа.

Принятй въ замѣну машины уживанй, ôтпродую по тôй самôй цѣнѣ по якôй я пріймивъ, т. е. ручнй ôтъ 3 до 12 зр., нôжнй ôтъ 5 до 15 зр. 1156—28 ?

Выдавець **Иванъ Белей**. — За редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.